

Oponentský posudek habilitační práce

MUDr. et MUDr. Lukáše Hauera, Ph.D.

Chirurgická terapie osteonekrózy čelistí způsobené léčiv

Autor se v habilitační práci zaměřil na etiologii a principy diagnostiky a terapie osteonekrózy čelistních kostí způsobené léčiv. Tato problematika je velmi prezentována a diskutována jak na vědeckých sympóziích, tak i v odborné literatuře v oboru orální a maxilofaciální chirurgie. Dle národních statistik, se výskyt MRONJ u onkologických pacientů pohybuje v rozpětí 1-15%. Incidence osteonekróz se zvyšuje se zaváděním množství léků ovlivňujících kostní metabolismus nejen u onkologických pacientů, ale také u pacientů s osteoporózou. Proto bych rád už v úvodu oponentského posudku vysoce ocenil myšlenku a cíl habilitační práce.

Předkládaná habilitační práce má 115 stran a je členěna do 7 kapitol včetně úvodu, souhrnu literatury a závěru. Jednotlivé části habilitační práce jsou přehledně označeny s logickou návazností. Odborný text je výborně dokumentován 63 obrázky, 11 tabulkami a 4 grafy. Výsledky jsou přehledně statisticky zpracovány. Seznam literárních pramenů obsahuje dostatečné množství 183 publikací převážně z anglické jazykové oblasti. Zde oceňuji i uvedené citace z české odborné literatury. Disertace je psána dobrou češtinou s minimem překlepů a chyb, které nejsou na závadu kvality, nebo srozumitelnosti textu.

Cíle habilitační práce:

Hlavními cíli předložené habilitační práce bylo sestavit soubor pacientů v retrospektivní studii a podle předem stanovených kritérií jej rozdělit do čtyř skupin podle celkového onemocnění a podle způsobu terapie. Tyto skupiny vzájemně porovnat, se zaměřením na léčbu a její výsledky.

Stanovené cíle byly splněny. Ve srovnání s kontrolní skupinou jsou prokazatelně lepší výsledky u pacientů s využitím přesně stanoveného chirurgického protokolu, bez ohledu na základní onemocnění, nebo typ systémové farmakoterapie.

Vlastní práce, materiál a metodika:

Vlastní práce v metodice vychází z retrospektivní studie souboru 85 pacientů, kteří byli léčeni podle stanoveného chirurgického protokolu a kontrolního souboru 34 nemocných, u kterých byl zvolen konzervativní postup. Oba soubory jsou rozděleny do dvou skupin podle základního onemocnění. Předkládaný chirurgický protokol využívá všech v současné době dostupných znalostí a postupů prokazatelně vedoucích k lepším výsledkům terapie osteonekrózy čelistí. Soubor pacientů je pak dále zpracován z demografického, epidemiologického a klinického pohledu. Základní onemocnění, stádium osteonekrózy čelistí a výsledky terapie jsou po statistickém vyhodnocení přehledně prezentovány ve třech grafech a jedné souhrnné tabulce.

Obecná část:

Obecnou část a seznámení s problematikou zařadil autor habilitační práce do kapitoly diskuze. V úvodních podkapitolách podrobně popisuje současný stav řešeného tématu a charakteristiku osteonekrózy čelistí způsobené léčiv (MRONJ) s uvedením ostatních typů čelistních osteonekróz. V dalších podkapitolách se věnuje etiologii onemocnění s detailním souhrnem rizikových léčiv. Popisuje epidemiologii, patogenezi, klinické projevy, diagnostiku a možnosti léčby. Velmi důležité jsou části práce zaměřené na prevenci.

Dosažené výsledky:

Dosaženými výsledky se autor dostává na úroveň zahraničních citovaných prací. Přínosem jsou zejména doporučení pro běžnou praxi a chirurgický protokol běžně dostupný a využitelný na kterémkoliv klinickém pracovišti. Dalším velmi dobrým výstupem předkládané práce je souhrn rizikových faktorů a seznam rizikových léčiv způsobujících komplikace vedoucí ke vzniku MRONJ.

Celkové hodnocení habilitační práce:

Habilitační práce je zaměřena na velmi aktuální problematiku onemocnění osteonekrózy čelistí způsobené léčiv. Tato tematika není řešena jenom čelistními chirurgy, ale také osteology, onkology, implantology a širokou veřejností praktických zubních lékařů.

Výsledky habilitační práce dokazují vhodnost volby chirurgické terapie, která byla indikována jako časná, s cílem zabránit komplikacím, zlepšit kvalitu života a obnovit farmakologickou léčbu základního onemocnění.

K práci mám pouze jednu připomínku a to k pořadí kapitol. Pro lepší seznámení s tématem je vhodné zařadit obecnou část - etiologii, epidemiologii, patogenezu atd. – na začátek práce a až v dalších kapitolách postupně uvádět metodiku, výsledky a závěrečnou diskuzi.

Dotazy na autora:

1. Jaké by byly indikační kritéria pro využití hyperbarické oxygenoterapie v terapii osteonekrózy čelistí způsobené léčivý? Máte klinickou zkušenost z Vašeho pracoviště?
2. Jaký je Váš názor na využití lokální aplikace antibiotik v chirurgické terapii?

Závěrečné vyjádření:

Mohu konstatovat, že MUDr. et MUDr. Lukáš Hauer, Ph.D. splnil požadavky kladené na habilitační práci.

Práce je originální, vychází z klinických zkušeností autora, jeho vlastní publikační činnosti a poznatků čerpaných z literárních zdrojů uvedených v seznamu použité literatury.

Proto doporučuji vědecké radě lékařské fakulty v Plzni přijmout předloženou habilitační práci k obhajobě a navrhuji udělení akademického titulu docent v oboru Stomatologie.

V Olomouci dne 7. 5. 2020

doc. MUDr. et MUDr. Peter Tvrđý, Ph. D.